

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 736. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708756635280/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

2.II.3

- 471 *Galleri*: aflang sal, der er åben udadtil. – *Rheden*: opankringsfarvandet uden for havnen. – *Tre Kroner*: ø-fort i Øresund lige øst for København. – *Kongedybet*: farvandet ud for København, hvor soslaget med den engelske flåde 1801 fandt sted. – *Batteriet Sixtus*: kanonstillingen på nordspidsen af Nyholm. – *Kanonaden*: slaget på Rheden 2. april 1801. – *indigoblaa*: dybbå.
- 472 *Dampbarkasse*: dampdrevet mindre fartøj. – *Principal(erne)*: chef, arbejdsgiver. – *Handelsbetjent(ene)*: ekspedient. – *Leben (...) lassen*: (ty., mundheld) leve og lade leve. – *Blokskibe*: udrangerede orlogsskibe, der under slaget 1801 brugtes som flydende kanonstilling ved havneindløbet.
- 473 *dem, der nu kunstigt (...) Faer*: der sigtes til Højres agitation for et stærkt militær og for de omstridte bevillinger til Københavns befæstningssystem. – *Værker*: fæstningsværker. – *Jan Steen*: hollandsk maler (1626-79), bl.a. af værtshusscener. – *Shakespeares Theater*: S.s skuespillerkompagni var virksomt ved flere teatre med et bredt og blandet publikum. – *Heiberg (...) Vaudeville*: en af inspirationerne til J.L. Heibergs populære, men af flere førende teaterfolk misbilligede vaudeviller (på Det Kgl. Teater fra 1825) var franske syngestykker, som han så under sit ophold i Paris 1819-22. – *Koupletter*: se n.t.s.196. – *Busketter*: buskgrupper.
- 474 *Mandarinvæsen*: kompliceret og rangpræget bureaukrati. – *Pressefølgesler (...) den sidste Afskedigelse*: Estrupstyret kunne også skride til afskedigelse af politisk åbenmundede embedsmænd, således i 1883 af gymnasielæreren Victorinus Pingel (1834-1919).
- 476 *vor Forening*: måske menes Dansk Kvindesamfund.
- 478 *Fjerdingvej*: en fjerdedel af en dansk mil, dvs. ca. 1,9 km. – *Redaktor en chef*: (fr.) chefredaktør.

2.II.4

- 479 *subalterne*: underordnede.
- 480 *hele (...) »Støge«*: dagligsprogets betegnelse på gadelinjen fra Kgs. Nytorv til den nuv. Rådhusplads var knap i skriftlig brug for 1870'erne. – *et Torv*: Højbro Plads, hvor der var blomstertorv. – *Ruiner (...) Slot*: Christiansborg Slot var brændt i 1884. – *følge de Fribenede*: med hunderegulativ 1885 og hundeafgift 1889. – *Glacier*: flertal af glacis (af fr.): skråning som værn foran fæstning. – *Signet(er)*: seglfigur (ofte

på en ring), der trykkes ind i lakken på dokument el. ved forsegling af breve.

- 481 *sympathetisk*: medfolende, deltagende. – *Vaskov*: varsko. – *Guldalder-idyl* *op imod fin de siècle*: betegnelsen guldalder for Oehlenschlägers og Fr. Vls tidsalder var vistnok ny i romanens periode, sml. n.t.s.45; og udtrykket *fin de siècle* var splinternyt og af fransk herkomst ligesom den alternative og tydeligere betegnelse 'dekadence'. – *en gammel Elsker*: hentyder til Poul Martin Møllers digt »Den gamle Elsker« (»Og naar jeg nu bliver en gammel Mand«), publiceret 1819.
- 482 *litenære Fasangaard*: her boede Oehlenschläger på sine ældre dage. – *kaste(nde) paa Hovedet*: slå fornærmet med nakken.

2.II.5

- 483 *Kildekonen*: solgte læskedrikke og slik.

2.II.6

- 489 *Indskydelse*: impuls, indre tilskyndelse uden bevidst beslutning, altså noget dybere end blot flyvetanke.
- 492 *Jo galere, des bedre*: udtrykket fra slutsangen i J.H. Wessel: *Kierlighed uden Strømper* (1772).

2.II.7

- 492 *Kvæld-Ulv*: navnet på Egil Skallagrímssons farfar i *Egil Skallagrímssons saga*.

2.II.8

- 493 *hele Bredgade*: dvs. det københavnske bourgeoisie.
- 495 *Den værste Død (...) ihjel af Gæs*: if. ordsprog hos Moth. – *Lampist*: lampetænder.
- 496 *Grillenfænger*: person med fikse ideer, unyttige bekymringer osv. – *la belle Annette (...) patrie*: (fr.) den smukke Annette – den smukke kabaretvise. Åh! alt for fædrelandet! – *Schäferhat*: hyrdindehat. – *bis*: (lat.) anden gang; da capo. – *et Extrakouplet*: ekstranummer, én vise til.